

VAI TRÒ CỦA PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC NÊU VẤN ĐỀ TRONG GIẢNG DẠY MÔN GIÁO DỤC KINH TẾ VÀ PHÁP LUẬT

NGUYỄN THỊ HẠNH

Trường Trung học phổ thông Lâm nghiệp,
Trường Đại học Lâm nghiệp Việt Nam

Nhận bài ngày 10/4/2026. Sửa chữa xong 20/5/2026. Duyệt đăng 30/5/2026.

Abstract

Problem-based learning is an active teaching method in which teachers create problematic situations containing cognitive contradictions or practical questions that require students to think, analyze, and explore in order to discover and acquire knowledge for themselves. In teaching Economic and Legal Education, this method plays a particularly important role because the subject matter is closely related to economic phenomena, legal regulations, and issues of social life. However, teaching practice shows that many lessons are still heavily focused on theoretical instruction, with students passively absorbing information and having few opportunities to debate and solve practical problems. Therefore, to foster student initiative, creativity, and critical thinking skills, the problem-solving teaching method plays a crucial role.

Keywords: Economic and Legal Education, method, problem-solving, role, students.

1. Đặt vấn đề

“Chương trình giáo dục trung học phổ thông giúp học sinh (HS) tiếp tục phát triển những phẩm chất, năng lực cần thiết đối với người lao động, ý thức và nhân cách công dân, khả năng tự học và ý thức học tập suốt đời, khả năng lựa chọn nghề nghiệp phù hợp với năng lực và sở thích, điều kiện và hoàn cảnh của bản thân để tiếp tục học lên, học nghề hoặc tham gia vào cuộc sống lao động, khả năng thích ứng với những đổi thay trong bối cảnh toàn cầu hóa và cách mạng công nghiệp mới” (Bộ Giáo dục và Đào tạo. 2018). Vì vậy, trong xu thế đổi mới giáo dục hiện nay, việc chuyển từ dạy học theo định hướng truyền thụ kiến thức sang phát triển phẩm chất và năng lực người học đang trở thành yêu cầu tất yếu. Để thực hiện mục tiêu đó, giáo viên (GV) cần vận dụng các phương pháp dạy học (PPDH) tích cực nhằm phát huy tính chủ động, sáng tạo và khả năng vận dụng kiến thức vào thực tiễn của HS. Trong số đó, PPDH nêu vấn đề được xem là một trong những phương pháp có hiệu quả cao, góp phần thúc đẩy quá trình nhận thức và phát triển tư duy của người học. Đây là phương pháp tổ chức hoạt động học tập thông qua việc xây dựng các tình huống có vấn đề, chứa đựng những mâu thuẫn nhận thức hoặc những câu hỏi gắn với thực tiễn cuộc sống, đòi hỏi HS phải suy nghĩ, phân tích, tìm kiếm thông tin và đề xuất cách giải quyết. Thông qua quá trình đó, HS không chỉ tiếp thu kiến thức mà còn được rèn luyện năng lực tư duy độc lập, tư duy phản biện và kỹ năng giải quyết vấn đề. Đối với môn Giáo dục kinh tế và pháp luật, phương pháp này có ý nghĩa đặc biệt quan trọng bởi nội dung môn học gắn liền với các hiện tượng kinh tế, các quy định pháp luật và những vấn đề đang diễn ra trong đời sống xã hội. Tuy nhiên, trong thực tế giảng dạy cho thấy, không ít giờ học vẫn còn thiên về truyền thụ kiến thức một chiều, HS tiếp nhận thông tin một cách thụ động, ít có cơ hội trao đổi, tranh luận và vận dụng kiến thức vào giải quyết các tình huống thực tiễn. Điều này phần nào làm giảm hiệu quả của quá trình học tập cũng như khả năng hình thành năng lực cần thiết cho người học. Xuất phát từ thực tiễn đó, việc nghiên cứu và vận dụng PPDH nêu vấn đề trong giảng dạy môn Giáo dục kinh tế và pháp luật là hết sức cần thiết. Phương pháp này không chỉ góp phần nâng cao chất lượng dạy học mà còn giúp HS hình thành năng lực tự học, năng

Email: hanhnt1109@gmail.com

lực giải quyết vấn đề, ý thức công dân và trách nhiệm xã hội. Đồng thời, đây cũng là một trong những phương pháp phù hợp với định hướng đổi mới giáo dục của Chương trình Giáo dục phổ thông 2018, hướng tới mục tiêu đào tạo những công dân có tri thức, bản lĩnh và khả năng thích ứng với những yêu cầu của xã hội hiện đại.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Phương pháp dạy học nêu vấn đề góp phần phát huy tính tích cực, chủ động và sáng tạo của học sinh

Một trong những vai trò nổi bật của PPDH nêu vấn đề là khơi dậy tính tích cực, chủ động và sáng tạo ở người học. Nếu trong PPDH truyền thống, HS chủ yếu tiếp nhận kiến thức từ GV một cách thụ động thì với phương pháp nêu vấn đề, các em được đặt vào những tình huống có chứa mâu thuẫn nhận thức hoặc những vấn đề gắn liền với thực tiễn đời sống kinh tế, pháp luật. Trước những tình huống đó, HS buộc phải huy động vốn hiểu biết, suy nghĩ, phân tích, tìm kiếm thông tin và trao đổi với bạn bè để tìm ra lời giải đáp hợp lý. Trong môn Giáo dục kinh tế và pháp luật, GV có thể đưa ra các tình huống như tranh chấp trong giao dịch dân sự, hành vi vi phạm pháp luật giao thông, hiện tượng hàng giả trên thị trường hay những vấn đề liên quan đến quyền và nghĩa vụ của công dân. Khi đối diện với những vấn đề này, HS không chỉ tiếp nhận kiến thức có sẵn mà còn phải chủ động đặt câu hỏi: Vì sao sự việc xảy ra? Hành vi nào đúng, hành vi nào sai? Căn cứ pháp luật nào được áp dụng? Giải pháp nào là phù hợp nhất? Quá trình tìm kiếm câu trả lời giúp các em hình thành thói quen tư duy độc lập, biết nhìn nhận vấn đề từ nhiều góc độ khác nhau và mạnh dạn đưa ra ý kiến cá nhân. Bên cạnh đó, việc tham gia giải quyết các tình huống thực tiễn còn tạo điều kiện để HS phát huy khả năng sáng tạo trong quá trình học tập. Các em có thể đề xuất nhiều phương án giải quyết khác nhau, bảo vệ quan điểm của mình bằng những lập luận logic và biết điều chỉnh nhận thức thông qua quá trình trao đổi, phản biện. Nhờ vậy, HS không chỉ nắm vững kiến thức mà còn trở thành chủ thể tích cực của quá trình nhận thức, từng bước hình thành năng lực tự học, tư duy phản biện và sáng tạo - những năng lực cốt lõi cần thiết trong bối cảnh giáo dục hiện nay.

Ví dụ, khi dạy Bài 10: trong môn Giáo dục kinh tế và pháp luật lớp 12, GV có thể mở đầu bằng một tình huống có vấn đề: *"Tròn 16 tuổi, S được bố mẹ tổ chức đám cưới với anh họ (con trai của chị gái ruột của bố S). Sau khi kết hôn vì không có ruộng đất nên S phải đi làm thuê khắp nơi kiếm tiền lo cho gia đình. Năng lực có hạn, việc làm không ổn định, thu nhập bấp bênh khiến cuộc sống vợ chồng S càng ngày càng khó khăn, nhất là khi S sinh con gái đầu lòng và cháu bé không may bị mắc nhiều dị tật bẩm sinh trên cơ thể khiến sức khỏe suy yếu". Chỉ ra những hành vi vi phạm trong hôn nhân và gia đình từ tình huống trên?"* (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2024).

Trước tình huống này, HS sẽ phải vận dụng hiểu biết thực tế, thảo luận nhóm, tìm kiếm thông tin và phân tích các khía cạnh kinh tế - xã hội để đưa ra câu trả lời. Trong quá trình đó, các em nhận ra rằng tăng trưởng kinh tế chủ yếu phản ánh sự gia tăng về quy mô sản lượng và thu nhập của nền kinh tế, trong khi phát triển kinh tế là khái niệm rộng hơn, bao gồm cả sự tiến bộ về cơ cấu kinh tế, chất lượng cuộc sống, công bằng xã hội và bảo vệ môi trường. Từ việc giải quyết vấn đề, HS không chỉ nắm vững kiến thức của bài học mà còn hiểu được mối quan hệ giữa tăng trưởng và phát triển kinh tế trong thực tiễn. Tình huống trên cho thấy PPDH nêu vấn đề đã tạo cơ hội để HS chủ động khám phá kiến thức, phát huy tư duy phân tích, khả năng lập luận và kỹ năng giải quyết vấn đề. Đồng thời, việc liên hệ với những vấn đề kinh tế - xã hội đang diễn ra trong thực tế giúp bài học trở nên sinh động, gần gũi và có ý nghĩa hơn đối với người học.

2.2. Phương pháp dạy học nêu vấn đề rèn luyện năng lực giải quyết vấn đề và ra quyết định

Một trong những mục tiêu quan trọng của môn Giáo dục kinh tế và pháp luật là hình thành ở HS khả năng vận dụng kiến thức đã học để giải quyết những vấn đề nảy sinh trong cuộc sống. Vì vậy, PPDH nêu vấn đề có vai trò đặc biệt trong việc rèn luyện năng lực giải quyết vấn đề và ra quyết định - một trong những năng lực cốt lõi mà Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 hướng tới. Thông qua việc

xây dựng các tình huống có vấn đề gắn với thực tiễn đời sống kinh tế và pháp luật, GV tạo cơ hội để HS trực tiếp tham gia vào quá trình phát hiện và giải quyết vấn đề. Khi đứng trước một tình huống cụ thể, HS phải xác định bản chất của vấn đề, thu thập và xử lý thông tin liên quan, phân tích nguyên nhân, dự đoán hậu quả của từng phương án giải quyết, từ đó lựa chọn cách thức hành động phù hợp. Quá trình đó không chỉ giúp HS hiểu sâu sắc kiến thức mà còn rèn luyện tư duy logic, tư duy phản biện và khả năng đưa ra quyết định trên cơ sở có căn cứ. Trong môn Giáo dục kinh tế và pháp luật, HS thường gặp những tình huống như lựa chọn hình thức tiết kiệm và đầu tư phù hợp, xử lý khi quyền lợi người tiêu dùng bị xâm phạm, ứng xử trước các hành vi vi phạm pháp luật trên mạng xã hội hay giải quyết những mâu thuẫn phát sinh trong quan hệ dân sự. Để giải quyết các tình huống này, các em cần vận dụng đồng thời kiến thức kinh tế, kiến thức pháp luật cùng với các chuẩn mực đạo đức xã hội. Qua đó, HS dần hình thành khả năng cân nhắc lợi ích và rủi ro, đánh giá tính hợp pháp, hợp lý của từng phương án trước khi đưa ra quyết định. Đặc biệt, trong bối cảnh xã hội hiện đại với sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ thông tin và nền kinh tế thị trường, mỗi cá nhân thường xuyên phải đối mặt với nhiều lựa chọn và vấn đề phức tạp. Việc được rèn luyện năng lực giải quyết vấn đề và ra quyết định ngay từ khi còn ngồi trên ghế nhà trường sẽ giúp HS có bản lĩnh hơn trong cuộc sống, biết ứng xử phù hợp trước các tình huống thực tiễn, trở thành những công dân có trách nhiệm, biết hành động đúng đắn theo quy định của pháp luật và các giá trị đạo đức xã hội.

Trong chủ đề *“Lập kế hoạch tài chính cá nhân”* (Giáo dục kinh tế và pháp luật 10), GV có thể sử dụng PPDH nêu vấn đề bằng cách đưa ra tình huống: *“Là một sinh viên có hoàn cảnh khó khăn, H vừa đi học, vừa phải đi làm thêm để có tiền trang trải. Đã 3 năm trôi qua, H vẫn vững vàng thực hiện mục tiêu học tập, đảm bảo cuộc sống nhờ có kế hoạch tài chính cá nhân. Trước tiên là kế hoạch quản lý nguồn thu hàng tháng gồm các khoản chu cấp của gia đình, tiền học bổng và tiền công làm thêm. H chia sẻ: Để duy trì và cải thiện được nguồn thu cần học tốt để có học bổng và tăng thu nhập từ việc làm thêm để giảm bớt gánh nặng cho bố mẹ. Việc quan trọng hơn là phải xây dựng và thực hiện kế hoạch chi tiêu chặt chẽ với mục tiêu đảm bảo chi trong khuôn khổ mức thu và có tiết kiệm. Năm nay H đặt mục tiêu tiết kiệm 3 triệu đồng để học thêm ngoại ngữ bằng cách cắt giảm các khoản chi không thiết yếu. Những vấn đề tài chính cá nhân H phải giải quyết là gì? H đã có kế hoạch tài chính cá nhân để giải quyết các vấn đề đó như thế nào”* (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2022). Trước tình huống này, HS phải phân tích các nhu cầu, xác định mức độ cần thiết của từng khoản chi, tính toán khả năng tiết kiệm và cân nhắc các phương án khác nhau. Qua quá trình thảo luận và lựa chọn giải pháp tối ưu, HS được rèn luyện năng lực phát hiện vấn đề, thu thập thông tin, đánh giá các phương án và đưa ra quyết định phù hợp với điều kiện thực tế. Từ đó, các em không chỉ nắm vững kiến thức về quản lý tài chính cá nhân mà còn hình thành kỹ năng ra quyết định có trách nhiệm, biết cân đối giữa nhu cầu và khả năng tài chính của bản thân. Đây chính là minh chứng rõ nét cho vai trò của PPDH nêu vấn đề trong việc phát triển năng lực giải quyết vấn đề và ra quyết định cho HS.

2.3. Phương pháp dạy học nêu vấn đề tăng cường khả năng vận dụng kiến thức vào thực tiễn

Một trong những ưu điểm nổi bật của PPDH nêu vấn đề là tạo cầu nối giữa tri thức trong nhà trường với thực tiễn đời sống. Đối với môn Giáo dục kinh tế và pháp luật, kiến thức không chỉ mang tính lý thuyết mà còn gắn chặt với các hoạt động kinh tế, các quan hệ xã hội và những quy định pháp luật diễn ra hằng ngày. Vì vậy, việc giúp HS biết vận dụng kiến thức vào thực tiễn là yêu cầu quan trọng trong quá trình dạy học. Thông qua các tình huống có vấn đề được xây dựng từ những hiện tượng gần gũi như bạo lực học đường, vi phạm an toàn giao thông, lừa đảo trên không gian mạng, mua bán hàng giả, quyền và nghĩa vụ của công dân hay quản lý chi tiêu cá nhân, HS được tiếp cận kiến thức trong những bối cảnh cụ thể của đời sống. Khi tham gia phân tích và giải quyết các tình huống đó, các em không chỉ hiểu nội dung bài học mà còn nhận thức được ý nghĩa và giá trị thực tiễn của những kiến thức đã học. Từ đó, kiến thức kinh tế và pháp luật không còn là những khái niệm khô khan, trừu tượng mà trở thành những công cụ hữu ích giúp HS giải quyết các vấn đề thực tế. Khi GV giảng dạy bài Cung - Cầu trong nền kinh tế thị trường GV có thể đưa ra tình huống trong thực tiễn từ đó HS sẽ vận dụng các kiến thức

để giải quyết vấn đề: “Năm 2022, nền kinh tế Việt Nam dần phục hồi sau dịch COVID-19, các nhà hàng, quán ăn, khu công nghiệp, khu du lịch hoạt động trở lại,... khiến cho nhu cầu về thịt lợn tăng cao trong khi nguồn cung về thịt lợn tuy đã phục hồi nhưng chưa thực sự đáp ứng đủ. Những tháng cuối năm, giá thịt lợn cao cùng với chính sách cắt giảm lượng thịt lợn nhập khẩu tạo động lực để người chăn nuôi tái đàn hứa hẹn mức cung về thịt lợn trên thị trường sẽ tiếp tục tăng” (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2023). Bên cạnh đó, quá trình vận dụng kiến thức vào xử lý tình huống còn giúp HS hình thành thói quen liên hệ giữa lý luận và thực tiễn. HS biết cách sử dụng các quy định của pháp luật để đánh giá hành vi đúng - sai, biết áp dụng các nguyên tắc kinh tế vào việc quản lý tài chính cá nhân, lựa chọn phương thức tiêu dùng hợp lý hay bảo vệ quyền lợi chính đáng của bản thân và người khác. Đây chính là cơ sở để HS từng bước chuyển hóa tri thức thành hành động, từ nhận thức đến ứng xử phù hợp trong cuộc sống. Đặc biệt, việc thường xuyên được tiếp cận và giải quyết các vấn đề thực tiễn còn góp phần hình thành ở HS năng lực thích ứng với cuộc sống hiện đại. Các em không chỉ biết học để hiểu mà còn biết học để hành động, học để giải quyết những vấn đề của bản thân và cộng đồng. Nhờ đó, môn Giáo dục kinh tế và pháp luật thực hiện hiệu quả chức năng giáo dục công dân, giúp HS trở thành những người có hiểu biết, có trách nhiệm và có khả năng vận dụng kiến thức vào thực tiễn một cách linh hoạt, hiệu quả.

2.4. Phương pháp dạy học nêu vấn đề góp phần hình thành ý thức pháp luật và trách nhiệm công dân

Môn Giáo dục kinh tế và pháp luật không chỉ trang bị cho HS những tri thức cơ bản về kinh tế và pháp luật mà còn hướng tới mục tiêu quan trọng là hình thành ý thức pháp luật và trách nhiệm công dân. Trong quá trình đó, PPDH nêu vấn đề giữ vai trò đặc biệt quan trọng bởi nó tạo điều kiện để HS được tiếp cận, phân tích và giải quyết những tình huống pháp lý gắn liền với thực tiễn đời sống xã hội. Thông qua các tình huống như vi phạm an toàn giao thông, bạo lực học đường, xâm phạm quyền riêng tư trên mạng xã hội, vi phạm hợp đồng dân sự hay các hành vi gây ô nhiễm môi trường, HS được đặt vào những hoàn cảnh cụ thể đòi hỏi phải vận dụng kiến thức pháp luật để nhận diện vấn đề, đánh giá tính đúng - sai của hành vi và đề xuất hướng giải quyết phù hợp. Quá trình đó giúp HS không chỉ hiểu nội dung của các quy định pháp luật mà còn nhận thức rõ mục đích, ý nghĩa của pháp luật trong việc điều chỉnh hành vi con người và duy trì trật tự xã hội. Đặc biệt, khi phân tích hậu quả của các hành vi vi phạm pháp luật đối với cá nhân, gia đình và cộng đồng, HS sẽ nhận thấy rằng mọi hành vi đều phải chịu trách nhiệm trước pháp luật và xã hội. Từ đó, các em dần hình thành ý thức tôn trọng pháp luật, biết tự điều chỉnh hành vi của bản thân, đồng thời có thái độ phê phán đối với những hành vi trái pháp luật và thiếu trách nhiệm trong cuộc sống. Đây là cơ sở quan trọng để xây dựng niềm tin vào pháp luật và hình thành văn hóa sống, làm việc theo Hiến pháp và pháp luật. Bên cạnh việc nâng cao nhận thức pháp luật, PPDH nêu vấn đề còn góp phần bồi dưỡng trách nhiệm công dân cho HS. Trong quá trình thảo luận và giải quyết các vấn đề xã hội, các em nhận thức rõ hơn vai trò, quyền và nghĩa vụ của mình đối với gia đình, nhà trường và cộng đồng. HS hiểu rằng trở thành một công dân tốt không chỉ là tuân thủ pháp luật mà còn là biết sống có trách nhiệm, tôn trọng quyền lợi của người khác, tích cực tham gia các hoạt động vì lợi ích chung và góp phần xây dựng xã hội văn minh, tiến bộ. Như vậy, thông qua việc đặt HS vào những tình huống thực tiễn có ý nghĩa giáo dục sâu sắc, PPDH nêu vấn đề không chỉ giúp các em nắm vững kiến thức pháp luật mà còn góp phần hình thành ý thức thượng tôn pháp luật, tinh thần trách nhiệm và bản lĩnh của người công dân trong xã hội hiện đại. Đây chính là một trong những giá trị giáo dục quan trọng và bền vững mà phương pháp này mang lại trong giảng dạy môn Giáo dục kinh tế và pháp luật.

2.5. Phương pháp dạy học nêu vấn đề góp phần phát triển các năng lực chung và phẩm chất của học sinh

Một trong những yêu cầu quan trọng của Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 là chuyển mạnh từ mục tiêu truyền thụ kiến thức sang phát triển phẩm chất và năng lực người học. Trong bối cảnh đó, PPDH nêu vấn đề được xem là một trong những phương pháp có khả năng đáp ứng hiệu quả yêu cầu đổi mới giáo dục, bởi không chỉ giúp HS lĩnh hội tri thức mà còn tạo môi trường thuận lợi để hình thành và phát triển các năng lực chung cùng những phẩm chất tốt đẹp của công dân trong xã hội hiện đại. Khi tham gia vào quá trình giải quyết các tình huống có vấn đề, HS thường phải làm việc cá nhân kết

hợp với hoạt động nhóm, trao đổi ý kiến, lắng nghe quan điểm của người khác và cùng nhau tìm ra phương án giải quyết phù hợp. Thông qua đó, năng lực giao tiếp và hợp tác được hình thành và phát triển một cách tự nhiên. Các em biết trình bày suy nghĩ của mình một cách rõ ràng, thuyết phục, đồng thời biết tôn trọng sự khác biệt và phối hợp hiệu quả với các thành viên trong tập thể để hoàn thành nhiệm vụ chung. Bên cạnh đó, PPDH nêu vấn đề còn tạo cơ hội để HS phát triển năng lực tự học và tư duy phản biện. Trước những vấn đề được đặt ra, HS phải chủ động tìm kiếm thông tin, nghiên cứu tài liệu, lựa chọn và xử lý các dữ liệu cần thiết để đưa ra nhận định của bản thân. Quá trình này giúp các em hình thành khả năng học tập độc lập, biết tự khám phá tri thức thay vì phụ thuộc hoàn toàn vào sự hướng dẫn của GV. Đồng thời, việc phân tích, đánh giá và phản biện các quan điểm khác nhau cũng góp phần rèn luyện tư duy logic, khả năng lập luận và nhìn nhận vấn đề dưới nhiều góc độ. Ngoài việc phát triển các năng lực chung, PPDH nêu vấn đề còn có ý nghĩa quan trọng trong việc bồi dưỡng phẩm chất cho HS. Khi giải quyết các tình huống liên quan đến kinh tế, pháp luật và các vấn đề xã hội, HS được giáo dục về tinh thần trách nhiệm đối với bản thân và cộng đồng, ý thức trung thực trong nhận thức và hành động, sự chăm chỉ trong quá trình tìm tòi, nghiên cứu cũng như lòng nhân ái, biết quan tâm và chia sẻ với người khác. Những phẩm chất này không chỉ cần thiết trong học tập mà còn là nền tảng để các em trở thành những công dân có đạo đức, có trách nhiệm và biết cống hiến cho xã hội. Có thể thấy rằng, thông qua việc tổ chức cho HS chủ động tham gia vào quá trình phát hiện và giải quyết vấn đề, PPDH nêu vấn đề đã tạo điều kiện thuận lợi để phát triển đồng bộ cả năng lực và phẩm chất. Đây chính là cơ sở quan trọng giúp thực hiện hiệu quả mục tiêu giáo dục toàn diện, góp phần đào tạo những thế hệ công dân có tri thức, năng lực và nhân cách đáp ứng yêu cầu của thời đại mới.

2.6. Phương pháp dạy học nêu vấn đề góp phần nâng cao hứng thú học tập đối với môn học

Hứng thú học tập là một trong những yếu tố quan trọng quyết định hiệu quả của quá trình dạy và học. Đối với môn Giáo dục kinh tế và pháp luật, nếu việc truyền đạt kiến thức chỉ dừng lại ở các khái niệm, quy định hay điều luật mang tính lý thuyết thì HS dễ cảm thấy khô khan, khó tiếp cận và thiếu động lực học tập. Trong bối cảnh đó, PPDH nêu vấn đề có vai trò quan trọng trong việc tạo hứng thú, khơi dậy niềm say mê tìm hiểu và khám phá tri thức ở HS. Thông qua việc xây dựng các tình huống có vấn đề xuất phát từ thực tiễn đời sống, GV giúp bài học trở nên gần gũi, sinh động và có ý nghĩa hơn đối với người học. Những vấn đề như bạo lực học đường, vi phạm pháp luật trên mạng xã hội, quyền và nghĩa vụ của công dân, khởi nghiệp của thanh niên, quản lý tài chính cá nhân hay các hiện tượng kinh tế đang được xã hội quan tâm đều là những nội dung gắn bó mật thiết với cuộc sống của HS. Khi nhận thấy kiến thức trong bài học có liên quan trực tiếp đến bản thân và môi trường sống xung quanh, các em sẽ có nhu cầu tìm hiểu và tham gia học tập một cách tích cực hơn. Khác với cách dạy học truyền thống chủ yếu dựa vào việc thuyết giảng và ghi nhớ kiến thức, phương pháp nêu vấn đề đặt HS vào vị trí trung tâm của hoạt động nhận thức. Các em được tham gia đặt câu hỏi, suy luận, tranh luận, bày tỏ quan điểm và tìm kiếm lời giải cho những vấn đề được đặt ra. Chính quá trình khám phá tri thức đó tạo nên cảm giác hứng thú, kích thích sự tò mò và nhu cầu chinh phục những điều mới mẻ. Mỗi bài học không còn đơn thuần là quá trình tiếp nhận thông tin mà trở thành hành trình khám phá và trải nghiệm đầy ý nghĩa. Bên cạnh đó, việc được trao đổi, hợp tác và thể hiện chính kiến trong các hoạt động học tập còn giúp HS cảm thấy tự tin và được tôn trọng. Không khí lớp học trở nên sôi nổi, dân chủ và cởi mở hơn, tạo điều kiện để HS mạnh dạn tham gia vào các hoạt động học tập. Khi HS có hứng thú, các em sẽ chủ động đầu tư thời gian và công sức cho việc học, từ đó nâng cao khả năng ghi nhớ, hiểu sâu kiến thức và vận dụng hiệu quả vào thực tiễn như nhà giáo dục người Mỹ John Dewey từng khẳng định: *“Giáo dục không phải là sự chuẩn bị cho cuộc sống; giáo dục chính là cuộc sống”* (Dewey, J 1916). PPDH nêu vấn đề đã góp phần đưa những vấn đề của cuộc sống vào trong bài học, giúp HS học bằng trải nghiệm, bằng tư duy và bằng sự tham gia tích cực của chính mình. Nhờ đó, môn Giáo dục kinh tế và pháp luật trở nên hấp dẫn hơn, gần gũi hơn và thực sự phát huy được giá trị giáo dục đối với HS trong nhà trường phổ thông hiện nay

Xem tiếp trang 123